

ZAMONAVIY CHET TILLARINI O'RGANISH

Andijon davlat chet tillari instituti

Roman-german va slavyan tillari

fakulteti nemis tili nazariyasi va amaliyoti kafedrasida dotsenti

N.M.Qodirova

201-guruh talabasi **Aminov Hayit Hasan o'g'li**

Annotatsiya: Ushbu maqolada chet tilining asosiy omillari, yangi usul va zamoniy bilimlar, metodlar hamda texnologiyalar yordamida zamonaviy chet tillarini yanada chuqurroq o'rganish qolaversa bir nechta sun'iy intellekt modellar haqida so'z boradi.

Kalit so'zlar: Texnologiya, usullar, zamonaviy chet tili, dastur, metodlar, fikr, mulohozalar, inovatsion yondashuv.

Annotation: This article talks about the main factors of a foreign language, a new method and a more in-depth study of modern foreign languages with the help of modern knowledge, methods and technologies, as well as several artificial intelligence models.

Key words: Technology, methods, modern foreign language, program, methods, opinion, considerations, innovative approach.

Аннотация: Помимо основ иностранного языка, новых методов и современных знаний, методов и технологий, будет обсуждаться более углубленное изучение современных иностранных языков, а также несколько моделей искусственного интеллекта.

Ключевые слова: Технология, методы, современный иностранный язык, программа, методы, мнение, соображения, инновационный подход

Bugungi globallashtirilgan dunyoda chet tillarini o'rganish zarurati kun sayin ortib bormoqda. Texnologiyalarning rivojlanishi va insonlarning o'zaro bog'lanish imkoniyatlarining kengayishi natijasida chet tillari faqatgina ish yoki ta'lim olish uchun emas, balki turli madaniyatlarni tushunish va ularga yaqinroq bo'lish uchun ham muhim vositaga aylandi. Zamonaviy chet tilini o'rganish usullari va yondashuvlari o'quvchilarga nafaqat til bilimlarini rivojlantirishda, balki ularni interaktiv va qiziqarli tarzda o'zlashtirishda ham katta yordam beradi.

Chet tilini o'rganishda texnologiya katta rol o'ynaydi. Bugungi kunda bir nechta ilovalar va platformalar chet tilini o'rganishni sezilarli darajada

osonlashtirmoqda. Duolingo, Memrise, Babbel kabi platformalar foydalanuvchilarga til o'rganishni qiziqarli va interaktiv tarzda taqdim etadi. Bu dasturlarda foydalanuvchi darajasiga mos ravishda so'z boyligini oshirish, grammatikani mustahkamlash, talaffuzni rivojlantirish va hatto o'qish va yozishni o'rganish mumkin. Texnologiyalarning ushbu tarmoqlarida o'quvchi o'z tezligida harakatlanib, har bir bosqichda rivojlanishini kuzatishi mumkin. Sun'iy intellekt va tarjima dasturlari ham zamonaviy til o'rganishda muhim o'rinni egallab kelmoqda. Google Translate kabi vositalar nafaqat so'zlarni tarjima qilish, balki butun matnlar va tovushlarni ham real vaqt rejimida tarjima qilishi orqali til o'rganishda katta yordam beradi. Bundan tashqari, ChatGPT kabi sun'iy intellekt modellaridan foydalanib, o'rganilayotgan tilni mashq qilish uchun jonli dialoglar va interaktiv suhbatlar orqali o'z bilimlarini mustahkamlash mumkin. Chet tilini o'rganishda filmlar, seriallar va podkastlar katta ahamiyatga ega. O'qituvchilar til o'rganuvchilarga ular o'rganayotgan tilida filmlar yoki seriallarni original subtitr bilan tomosha qilishni tavsiya etadilar. Bu esa til o'rganuvchilarning quloq o'rganishini rivojlantiradi, talaffuzni yaxshilaydi va madaniy kontekstlarni chuqurroq tushunishga yordam beradi. Misol uchun, Netflix platformasida har xil tillarda filmlar mavjud bo'lib, ular orqali yangi tilni amaliyotda o'rganish mumkin. Podkastlar va musical audiokitoblar esa nutqni tushunishni rivojlantirish uchun ayniqsa foydali. Tinglovchilar esa ularning o'zlari istagan vaqtda, har qanday joyda tilni tinglash orqali o'rganishlari mumkin. Bu bilan ular o'rganilayotgan tilda amaliyot olib borish bilan birga, til boyligini ham oshiradilar. "Immersion" yondashuvi til o'rganishda samarali metodlardan biri hisoblanadi. Bu usulda o'rganilayotgan til atrofdagi asosiy muloqot vositasiga aylantiriladi. Masalan, chet elga sayohat qilish yoki til o'rganish uchun biror mamlakatda yashash orqali o'rganuvchi har kuni o'zaro suhbatlarda ishtirok etadi. Immersion metodikasi chet tilini real hayotda qo'llash va bu orqali grammatikani tabiiy o'rganish imkoniyatini beradi. Shuningdek, madaniy jihatlarni o'rganish ham insonning til bilimini kengaytiradi va uni yanada samarali qiladi. Bundan tashqari, til almashish dasturlari ham keng qo'llaniladi. Misol uchun, Tandem, HelloTalk kabi platformalarda til o'rganuvchilar bir-biri bilan ona tilida muloqot qilib, til almashishi orqali amaliyotni kuchaytirishlari mumkin. Chet tilini o'rganishda asosiy omillardan biri – bu muntazam mashq qilishdir. Til o'rganish jarayoni doimiy ravishda mashq qilishni talab qiladi. Har kuni kichik vaqt ajratish ham samarali natijalar olib kelishi mumkin. Shuningdek, o'z-o'zini baholash vositalari, masalan, til testlari va o'zlashtirish tekshiruvlari orqali o'rganuvchi o'z bilimini mustahkamlashi mumkin. Testlardan foydalanish

tilning qaysi jihatlari yaxshiroq o'zlashtirilganligini va qaysi sohalarda qo'shimcha mashq kerakligini ko'rsatadi.

Chet tilini o'rganishning eng muhim qismlaridan biri – muloqot qilishdir. Bu jarayonda jonli suhbatlar, yozma muloqotlar yoki onlayn forumlarda ishtirok etish tilni o'zlashtirishda katta ahamiyatga ega. Biror kishini topib, o'sha tilda doimiy suhbatlashish til o'rganish jarayonini yanada tezlashtiradi. Bu nafaqat lingvistik ko'nikmalarni rivojlantiradi, balki o'rganilayotgan tilning madaniy jihatlari ham tushunishga yordam beradi.

Zamonaviy dunyoda chet tilini o'rganish bir qancha yangi usul va texnologiyalarni o'z ichiga oladi. Texnologiyalar va immersiv metodlar bilan birga muntazam mashq va o'quvchi o'zining maqsadlariga sodiq qolishi bu jarayonni osonlashtiradi. Fikr-mulohazalar, mashqlar, vaqti-vaqti bilan testlardan o'tish, o'rganishning samaradorligini oshirishda yordam beradi. Shuningdek, o'quvchilar bir-birlari bilan muloqot qilishi va real hayotdagi amaliyotlar orqali bilimlarni sinab ko'rishlari zarurdir.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Anderson, J. R. (2018). The Cognitive Psychology of Learning. Harvard University Press.
2. Krashen, S. D. (1982). Principles and Practice in Second Language Acquisition. Pergamon Press.
3. Ellis, R. (2003). Task-based Language Learning and Teaching. Oxford University Press.
4. Dörnyei, Z. (2005). The Psychology of the Language Learner: Individual Differences in Second Language Acquisition. Routledge.